

**Závěrečné vyhodnocení projektu LR13 08 a jeho výsledků
nezávislým odborným expertem, oponentem nebo členem odborného poradního orgánu poskytovatele
programu LR**

(I. monitoring + II. evaluace)

Kritérium	Způsob vyhodnocení:	Výsledek hodnocení dle kritéria	Přidělené body:
a) Splnění cílů projektu: a1) splnění cílů projektu podle příjemcem zvolených ukazatelů – dosažení cílových hodnot	<p>1) <u>zhodnocení kvantitativního naplnění ukazatelů</u> Základním kvantitativním ukazatelem projektu bylo zpřístupnění 18 EIZ pro zabezpečení vědy a výzkumu v oblasti humanitních oborů a podpora českých center MMVS prostřednictvím nákupu IFLA Vouchers - tento cíl byl bez zbytku splněn.</p> <p>2) <u>závěry a kvalitativní odůvodnění k finálně dosaženým cílovým hodnotám ukazatelů:</u> Cílové hodnoty ukazatelů se tedy týkaly počtu zpřístupněných EIZ, počtu uživatelů uvedených EIZ i realizovaných přístupů a výpůjček plných textů - tyto hodnoty byly dle závěrečné zprávy a předložených podrobných statistik naplněny.</p> <p><u>komentář k interpretaci indikátorových hodnot, vhodnost jejich zvolení a možnosti použití:</u> Mezi povinné indikátory patřilo počet zpřístupněných EIZ a jejich kolekcí, počet skutečných uživatelů EIZ, v tomto případě počet akademických nebo výzkumných pracovníků, kteří mohli využít podpořených EIZ a počet realizovaných přístupů - stanovení těchto indikátorů odpovídá cíli projektu a dokumentují přesně způsob jeho naplnění. Z nepovinných</p>	Plánované ukazatele (indikátory) na úrovni projektu: A) byly naplněny podle plánu, cílových hodnot bylo dosaženo nebo byly překročeny ¹ (25-30 b)	27

¹)V případě překročení, uveďte míru jejich navýšení a zhodnoťte prosím i vhodnost původního nastavení cílové hodnoty.

	indikátorů byla zvolena míra využití pořízených EIZ v procentech, tato hodnota (70%) byla také naplněna. Zvolené indikátory přesně dokumentují a dokreslují cíle projektu.		
a2) dosažené výsledky	<p>1) <u>komentář k finálnímu stavu a rozsahu portfolia projektem zpřístupňovaných EIZ a informačních služeb pro výzkum:</u> Obsah zpřístupnění 18 EIZ z oblasti humanitních věd byl naplněn, stejně jako počet zapojených institucí. V průběhu realizace projektu došlo ke snížení počtu zapojených institucí o jednu - Mezinárodní baptistický teologický seminář ukončil účast v projektu z důvodů změny sídla mimo ČR.</p> <p>2) <u>zhodnocení stavu oborového a regionálního pokrytí EIZ v návaznosti na zadání:</u> Rozsáhlá analýza potřeb uživatelů v přípravné fázi projektu byla předpokladem k tomu, že zvolené EIZ v maximální míře odpovídaly potřebám uživatelů a zabezpečily pokrytí dané oblasti EIZ, tedy z oblasti humanitních a společenských věd, včetně specializovaných EIZ pro tzv. malé obory - hudba a hudební věda, knihovnictví a informační věda, slavistka atp.</p> <p>3) <u>okruh a rozsah uživatelů (oborové / profesní skupiny uživatelů, vhodnost zvoleného rozsahu; skutečnost, reálné možnosti a schopnosti popsaného okruhu uživatelů využívat zpřístupňované EIZ):</u> Uživatelská základna institucí, využívajících podporované EIZ byla velmi i široká - vedle univerzit a vysokých škol, výzkumných ústavů a dalších institucí, až po odborné a krajské knihovny. To představuje regionálně i oborově rozsáhlou skladbu, pokrývající široký záběr uživatelů a jejich potřeb.</p> <p>4) <u>soulad výstupů projektu s daty o projektu veřejně zpřístupňovaným příjemcem:</u> Zásadní informace o projektu řešitelský tým zveřejňoval na mateřské webovské stránce projektu, včetně zpřístupňování statistických ukazatelů a jejich vyhodnocování.</p> <p>5) <u>rizika a zhodnocení způsobu jejich řízení (úroveň sledování a vyhodnocování statistik a</u></p>	Očekávané a projektem naplánované výsledky projektu: A) byly dosaženy nebo byly překročeny ² (25-30 b)	27

²) Zhodnoťte prosím i sekundárně projektem získané výsledky a další výsledky získané nad rámec projektu.

	<p><i>efektivity využití EIZ a informačních služeb, optimalizace přístupů k EIZ a jejich nákupů, snižování rizika možných duplicit v pořizování EIZ v ČR):</i></p> <p>Projektový tým nepředpokládal zásadní rizika při naplňování tohoto projektu, výběr EIZ byl předem analyzován, jejich využití bylo předpokládáno ve stanovené výši. Tento předpoklad byl naplněn, určité problémy se objevily v souvislosti s vývojem kurzu Kč vůči zahraničním měnám a dlouhodobé intervenci ČNB. Uvedené problémy řešitelský tým v průběhu let úspěšně řešil a projevil tak dostatečnou míru flexibility a efektivity při řízení projektu.</p> <p>6) použitá akviziční strategie, její důsledky, vhodnost, efektivita:</p> <p>Jak už bylo zmíněno, při výběru EIZ napomohla i rozsáhlá analýza, kterou v předprojektové fázi provedl řešitel, tj. Národní knihovna ČR. Konsorcionální zabezpečení přístupu k EIZ představovalo v počátku náročné jednání, které znamenalo výhodnější finanční podmínky pro účastníky projektu. Efektivitu využití EIZ ukazují obecně vysoké statistiky využívání, i naplnění jednotlivých indikátorů.</p>		
a3) kvalita splnění cílů projektu	<p><u>1) Zhodnocení kvality a vhodnosti zvoleného způsobu splnění cílů projektu v porovnání s „dobrou praxí“ v ČR i mimo ni</u></p> <p>Cílem projektu bylo tedy zpřístupnění 18 EIZ z oblasti humanitních věd. Řešitelé zajistili bezproblémový přístup k vybraným informačním zdrojům, vyhodnocovali jejich využívání, dostatečně propagovali uvedené EIZ mezi uživateli zapojených institucí. Konsorcium splnilo svůj účel a poskytlo přístup k licencovaným informačním zdrojům pro registrované uživatele uvedených institucí. Všechny povinné i nepovinné indikátory, určené v prvotní fázi projektu, byly vhodně zvoleny a v průběhu realizace naplněny.</p>	A) Všechny stanovené cíle projektu byly bez zbytku splněny nebo překročeny. (25-30 b)	27

b) Soulad v postupu řešení; relevance a způsobilost nákladů b1) soulad v postupu řešení	<p>1) postup řešení - ne-/soulad uskutečněných aktivit se schváleným harmonogramem prací:</p> <p>Plánovaný postup realizace projektu byl stanoven jednak dílčimi cíli řešení, naplňováním stanovených indikátorů. Klíčovým bylo zajištění, provozování a administrace přístupu k uvedeným licencovaným EIZ pro členy konsorcií. V průběhu řešení došlo k několikanásobnému navýšení spoluúčasti zapojených institucí. Důvodem byl nevýhodný kurz Kč vůči zahraničním měnám, ovlivněný intervencemi ČNB. To bylo i důvodem např. ke snížení režijních nákladů řešitele projektu. Přes tyto komplikace se podařilo udržet vyrovnaný rozpočet projektu. Na výši celkových nákladů nemělo vliv ani ukončení členství jedné ze zapojených institucí (Mezinárodní baptistický teologický seminář), řešitelský tým dojednal s dodavateli snížení ceny, což bylo i smluvně ošetřeno dodatkem ke smlouvě.</p>	A) Průběh řešení projektu se shoduje nebo částečně shoduje s plánem, provedené změny byly účelné a ve prospěch řešení projektu a vedly k efektivnímu dosažení jeho cílů.(7 - 10 b)	10
b2) Relevance výše a způsobilost čerpaných nákladů -	<p>1) uznané náklady - ne-/soulad využití prostředků s plánovaným rozpočtem, zhodnocení důsledků případných změn a posouzení způsobilosti v případě vzniku dodatečných nákladů projektu³⁾:</p> <p>Finanční prostředky byly využity v souladu s plánovaným rozpočtem, dodatečně vzniklé náklady hradily zapojené instituce. Jak je uvedeno v závěrečné zprávě řešitele i zde výše, v průběhu realizace projektu došlo k výraznému navýšení spoluúčasti zapojených institucí, a to již od r. 2015. Celkově byla spoluúčast navýšena o 10 176 tis., plánovaná výše podpory z programu v procentech se tak snížila. To bylo i důvodem např. ke snížení režijních nákladů řešitele projektu. Změny rozpočtu byly konzultovány a schvalovány se zadavatelem, smluvně ošetřeny předloženými dodatky ke smlouvě.</p>	A) Skutečné náklady projektu odpovídají aktivitám, jejich výše je relevantní místu, času a rozsahu řešení; odpovídají poskytovatelem uznaným nákladům, provedené změny v čerpání byly povoleny, projektu jsou účelné a přispěly k efektivnějšímu splnění cílů projektu (25 - 30 b).	25
c) Posouzení kvality fungování	<p>1) vhodnost složení řešitelského týmu, dostatečnost personálních kapacit, erudovanost, kvalifikace a odbornost členů týmu</p>	A) Vynikající a vysoce efektivní personální zabezpečení projektu	20

³⁾ Výsledkem posouzení může být i odůvodněný návrh na neuznatelnost některé části vykázaných položek čerpaných nákladů, snížení o konkrétní částku nákladů, které byly shledány nezpůsobilými podle čl. 3 smlouvy o poskytnutí podpory nebo byly čerpány mimo smlouvu stanovený účel nebo předmět podpory.

řešitelského týmu	Řešitelský tým byl složen z odborných pracovníků Národní knihovny ČR, kteří se problematice zpřístupnění EIZ dlouhodobě věnují a mají zkušenosti s konsorciálními způsoby akvizice EIZ. Byla naplněna i podmínka znalosti oborové problematiky - v týmu byli zastoupeni pracovníci ze specializovaných oddělení NK ČR - pro knihovnictví, hudbu, slavistiku, MVS atp. Zásadní informace o projektu řešitelský tým zveřejňoval na mateřské webové stránce projektu, stránkách jednotlivých zdrojů a konsorcií včetně zpřístupňování statistických ukazatelů a jejich využití. Zapojené instituce, členové konsorcií byly pravidelně a průběžně informovány o realizaci projektu, bylo provedeno i dotazníkové šetření o zvyšování finanční částky na spoluúčast zapojených institucí v projektu. Prezentace cílů i dílčích výsledků celého projektu na odborných seminářích a konferencích v ČR i zahraničí jsou uveřejněny též na mateřské webové stránce, to vše ukazuje na dobrou propagaci zpřístupňovaných EIZ, což mělo příznivý dopad na míru jejich využití.	erudovanými pracovníky (15-20 b)	
d) Náležitosti a úplnost předložené zprávy	Zpráva byla předložena kompletní, kvalitně a přehledně zpracovaná a nejsou k ní připomínky ani výhrady.		5
e) soulad a naplňování cílů programu LR e1) motivační účinek	<p><u>1) dodržení souladu s cíli programu a motivačního účinku:</u></p> <p>Projekt se soustředil na pořízení a zabezpečení celostátních licencí komplexních informačních zdrojů a zabezpečení humanitních vědních oborů důležitými informačními zdroji. Projekt tedy bez výhrad spadá do oblasti podporované programem LR a naplňuje podmínky pro poskytnutí podpory.</p> <p>Výběr konkrétních informačních zdrojů se opíral o analýzu potřeb v oblasti humanitních věd, o zájem uživatelů, respektive institucí, zapojených do konsorcií i o dlouhodobé zkušenosti, které řešitel projektu má v oblasti zajišťování přístupu k EIZ. Po dobu realizace byl zajištěn přístup do 18 EIZ z oblasti humanitních oborů a podpořena česká centra MMVS prostřednictvím nákupu IFLAVouchers.</p>	ANO (5 b)-	5

	<p>Uživatelé z oblasti vědy a výzkumu humanitních oborů měli tedy díky realizaci projektu přístup k informačním zdrojům, standardně užívanými v zahraničí. Ojedinělou aktivitou bylo i zajištění přístupu přímo k primárním dokumentům prostřednictvím mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMVS) - dle statistik se jednalo o více ne 11,5 tisíce primárních dokumentů.</p> <p>Konsorciální řešení výrazně snížilo náklady na získání přístupu k EIZ pro jednotlivé členy. Projekt přispěl k dostupnosti informací potřebných pro vědeckou práci, pozitivním dopadem bylo i zvýšení informovanosti o samotných EIZ i podpora spolupráce mezi institucemi, zapojenými v projektu. Základna zapojených institucí byla velmi široká, zahrnovala univerzity a vysoké školy, výzkumné ústavy i odborné i krajské knihovny i další typy specializovaných institucí.</p>		
e2) plnění cílů programu projektem	<p>1)zpřístupnění základních EIZ a souvisejících služeb výzkumným organizacím v ČR (uveďte 1 konkrétní příklad z projektu)</p> <p>2) zpřístupnění primárních a sekundárních multioborových EIZ (uveďte 1 konkrétní příklad z projektu)</p> <p>Databáze Academic Search Complete – určeno pro 10 institucí a více než 127 tisíc jejich uživatelů.</p> <p>3) zpřístupnění oborových EIZ celostátního významu nebo zpřístupnění oborových EIZ prostřednictvím celostátní/národní licence pro dlouhodobé sdílení (uveďte 1 konkrétní příklad z projektu a dále příklady EIZ a vědní obor, v němž dochází projektem k oborovému pokrytí informačních potřeb v ČR, pokud v projektu existují)</p> <p>Příklad specializovaných databází: Music Online, Oxford Music Onlline, Socindex, RLM Abstract of Music Literature, International Indec to Music Periodical Full Text</p>	B) Projekt naplňuje více než polovinu z uvedených cílů programu LR (10 – 19 b)	19

	4) zajištění integrovaného přístupu do citačních databází, vč. podpůrných hodnotících nástrojů (uveďte 1 konkrétní příklad z projektu)		
Celkové zhodnocení projektu a jeho výsledků za léta 2013-2017	<p><u>1) Závěry</u> (stručné shrnutí výsledku hodnocení – v pravém sloupci aktualizujte součet Vámi výše přidělených bodů nebo jej prosím ručně doplňte):</p> <p>Předložený projekt je představuje jeden ze základních způsobů řešení přístupu k oborovým elektronickým informačním zdrojům - zde v oblasti humanitních věd, respektive tzv. malých oborů, které nebývají v centru pozornosti pro vědu a výzkum, jako je hudba, hudební věda, muzikologie, informační věda a knihovnictví, slavistika. Kvalitní oborové EIZ, přinášející nejnovější odborné informace, tvoří dnes nezbytnou součást vědeckých, pedagogických a badatelských aktivit a pro další rozvoj oboru jsou klíčové a nezastupitelné.</p> <p><u>Povinné komentáře</u>⁴:</p> <p><u>2) Další možnosti využití výsledků projektu, pokud existují:</u></p> <p>Tento projekt mj. ukázal důležitost dlouhodobých smluv a konsorciálního řešení pro akvizici a využívání EIZ. Pravděpodobně v dalších letech bude problém zajistit finanční prostředky pro nákup těch zdrojů, které např. nebudou zahrnuty do nového projektu CzechELib. Toto nově budované národní centrum má centrálně zajišťovat pro celou výzkumnou a vzdělávací sféru v ČR nákup a zpřístupnění klíčových elektronických informačních zdrojů pro potřeby vědy, výzkumu a vzdělávání. Řada velmi využívaných EIZ z předkládaného projektu do portfolia CzechELib nebyla zařazena. Právě výsledky tohoto projektu, statistické ukazatele využívání specializovaných EIZ pro malé obory, stejně jako vyjádření zástupců institucí (UHV, UISK UK v Praze, SÚ AV ČR atd.), uvedená v příloze projektu, jsou dalším argumentem pro řešení této situace.</p> <p><u>3) Přínosy a dopady projektu (vč. negativních, pokud vznikly):</u></p> <p>Projekt zajistil přístup k již ověřeným EIZ z oblasti humanitních oborů, kterou řešitel, NK ČR, buduje pro své uživatele a to i ze sféry vědy a výzkumu. Díky konsorciálnímu zabezpečení mohly těchto služeb využít i další instituce v rámci</p>	B) úspěšné plnění cílů v rozsahu smlouvy, a dosaženo kvalitních výsledků na národní úrovni	165

⁴⁾ Požadavky na strukturu hodnocení vyplývá z přílohy usnesení vlády ČR ze dne 13. 5. 2017 č. 351 (základní principy hodnocení programů) a usnesení vlády ČR ze dne 30. 5. 2012 č. 389 (o programu „Informace – základ výzkumu“)

celé ČR. Zajímavou aktivitou byla i podpora národních center mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMVS), která umožnila výpůjčky primárních dokumentů.

4) Ekonometrická analýza nebo zhodnocení ekonomických parametrů projektu a případných ekonomických přínosů:

Ekonomické přínosy projektů vyplývají z konsorcionálního způsobu akvizice a nákupu jednotlivých EIZ. V řadě případů by jednotlivé zapojené instituce některé z EIZ vůbec nepořídili - finanční nároky by přesáhly jejich možnosti. Konsorciální řešení výrazně snížilo náklady na získání přístupu k EIZ pro jednotlivé členy. Tento přístup k EIZ, zvláště k nákladným službám zahraničních poskytovatelů, je jednoznačně ekonomický výhodný a efektivní. Pořízení stejného rozsahu služeb jednotlivými institucemi by znamenalo výrazně navýšení cen - to vše dokládá efektivitu vynaložených prostředků a ekonomickou výhodnost sdružení institucí do konsorcií. To se mj. projevilo i za situace, kdy kurz české koruny k zahraničním měnám v důsledku intervencí ČNB, poznamenal celkovou částku za poskytované EIZ.

5) Socioekonomické dopady poskytnutí podpory projektu:

Jak již bylo několikrát uvedeno výše, projekt umožnil přístup do 18 EIZ, čímž zabezpečil informačně sféru výzkumu, vývoje a inovací v oblasti humanitních oborů, tj. neziskových a v některých případech okrajových oborů. s přispěl k kvalitativně vyššímu standardu informačního zabezpečení . Právě tato nabídka zcela jistě podpořila rozvoj znalostní společnosti - pro znalostní společnost je typické, že umožňuje mnohem rychlejší, rozsáhlejší a efektivnější globální výměnu informací a znalostí. Umožnil také větší informovanost o výsledcích české vědy , o čemž svědčí přítomnost českých časopisů v databázích.

Tento projekt měl i přímý přínos jak pro příjemce - NK ČR, tak pro další členy podpořených konsorcií - jmenujme zde alespoň publikaci činnost odborných pracovníků NK ČR, tak dalších uživatelů - např. publikaci aktivity autorů z FF MU, uvedené v příloze 5 Závěrečné zprávy projektu.

Vyhotoval/-a: PhDr. Zuzana Hájková	Dne: 16.11.2017	Podpis: 	
------------------------------------	-----------------	--	--